A°. 1848. N°.

ZEGEL

Opregte Donderdagsche HAARLEMSCHE COURANT van 19 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: ƒ 5 in de drie maanden.

AUGSBURG, 14 October.

en 10[den] October is op de grenzen van Lombardije en het zwitsersche kanton Tesino tusschen de door het genootschap naar dat kanton afgevaardigde commissaen en den oostenrijkschen generaal *Wolhlgemuth* een prek gehouden, ten einde de gerezen geschillen uit den te ruimen. Ten gevolge daarvan is reeds den volgenden , op bevel van den generaal *Radetsky*, het handelskeer met Tesino op den ouden voet teruggebragt, en waarschijnlijk weldra ook het vrije vervoer der brieven steld worden.

[De heden over Frankrijk ontvangene berigten uit Itahouden in, dat de heer *Perrane de San Martino* was oemd als voorzitter van het ministerie in Piemont, plaats van den markies *Alfieri de Sostegno*, welks ontg als zoodanig Z. M. de Koning had aangenomen.

De oppositie-partij in de Kamer der afgevaardigden in mont maakt zich tegen de aanstaande opening dier Kar tot eenen hevigen tegenstand gereed.

Den 12[den] heeft Z. M. te Turin de voorgenomene groote penschouwing gehouden over de in die stad gelegerde epen, ten getale van omtrent 10,000 man. De Koning ij deze gelegenheid met de meeste geestdrift door de ijke menigte begroet, welke nog al oorlogzuchtig gend scheen te zijn. Men had in Turin berigt van den tand in Weenen.

Het nationale congres tot het vormen van een italiaansch bond, hetwelk thans te Turin vereenigd is, heeft zich drie sectien verdeeld: eene politieke, eene staathuishoudndige en eene militaire sectie. Wederom zijn eenige leden Napels en Rome tot het bijwonen van dit congres gekomen.

Den 8[sten] dezer heeft de nieuw benoemde gouverneur l Livorno, *Montanelli*, het bijeenroepen eener constierende vergadering in die stad toegezegd, welke tijng door de menigte met de meeste geestdrift is vernon. Desniettegenstaande heeft het volk gevorderd, t binnen drie dagen het ministerie van Toscane zou orden veranderd, onder bedreiging, dat het, zoo hiern geen gehoor werd verleend, zelf naar Florence zou ekken. *Montanelli* heeft verzekerd, dat hij dit verzoek r kennis van den Groothertog zou brengen.]

FRANKFORT, 15 October.

De berigten uit Weenen zijn zeer verontrustende. De wegingspartij, bedacht voor eene terugwerking, waarbij weder op den achtergrond zou worden gesteld, heeft n opstand bewerkt, welke maar al te zeer is gelukt, en waardoor de zaken zoodanig uit haar geheel zijn gebragt, dat de hoofden dezer partij zelve de toekomst met de grootste bekommering te gemoet schijnen te zien. De Rijksdag, verlaten door de hoofden der Czechen en hunne meeste aanhangers, en in welken de duitsch-gezinde wegings-partij nu de meerderheid heeft, tracht de zaen in een constitutionelen vorm te houden, maar schijnt eene middelen te bezitten, om zijn gezag te doen gelden. ndien de nationale garde eensgezind ware, dan zou de Rijksdag welligt bij deze gewapende magt ondersteuning vinden; maar dezelve is zoodanig verdeeld, dat de bevelhebbers schier dagelijks afwisselen. Het gezag, 't welk volgens de jongste berigten nog in Weenen geëerbiedigd wordt, berust bij het studenten-committé, in verband met de hoofden der democratische clubs, en deze schijnen te beschikken over de volksmenigte, welke, bij het plunderen van het arsenaal, zich van wapenen heeft eester gemaakt, de stad Weenen tegen elken aanval n buiten wil verdedigen, en het begonnen omwentegs-werk doorzetten.

Terwijl de Ban van Croatie, tot dus verre op eigen ag, doch altijd in het belang van den monarchalen eringsvorm, te werk gaande, naar Weenen is getroken en den generaal *Auersperg* de hand reikt, heeft de iksdag zich tot de Hongaren gewend en van dezen ondersteuning verlangd, die dan ook is toegezegd. Destegenstaande heeft de Rijksdag getracht, den gene- *Auersperg* te bewegen, om weder met zijne troepen in de stad te trekken; doch deze heeft dit volstandig geweigerd, zoolang de lieden, welke niets te verliezen hebben en die zoo ligtelijk tot de grootste buitensporigheden te verleiden zijn, hunne wapenen niet zullen hebben nedergelegd; — iets, waaraan in de tegenwoordige omstandigheden (immers zoo als de zaken op den 12[den] Ocober stonden) niet scheen te kunnen worden gedacht. e gezeten burgers waren derhalve niet zonder reden ten oogste bekommerd, en beducht voor een bloedbad en undering, indien het eindelijk tot het bezigen van midlen van geweld mogt komen, ten einde eenig gezag, lk dan ook, te doen eerbiedigen.

Nog blijkt het niet, dat onder de troepen ontrouw is toond. Enkele soldaten hebben zich bij de opstandelingen gevoegd; doch volgens de alhier ontvangene berigten, had de moord van den generaal *Latour* de verontwaardiging der troepen in eene zeer hooge mate gaande gemaakt. De afgevaardigde *Borrosch*, welke bij dien moord tegenwoordig moet zijn geweest, heeft hiervan vinding gehad, toen hij met eene zending van den ag naar den generaal *Auersperg* was belast. Hij chter aan de militairen, welke hem ter zake van was ord te lijf wilden, betuigd, alles wat mogelijk bben aangewend, ten einde den generaal het leven te redden en de muitelingen te beletten, om (zoo als hij zeide) de vrijheid te bezoedelen. Hij moet ten laatste, bij gelegenheid van dien moord, zich zelven ten offer hebben aangeboden, zonder echter de moordenaars te kunnen bewegen, om van hun voornemen aftezien. — Dat intusschen de generaal *Auersperg* de stelling heeft ontruimd, van welke hij de stad Weenen kon bombarderen, is zeker. Welligt heeft het bezwaar, om in de behoeften zijner troepen te voorzien, hem daartoe genoopt.

Alles wat ten aanzien van het verhinderen van de reis des Keizers en Z. M. hofhouding door het landvolk, is verbreid, is bezijden de waarheid. De Keizer is den Donau bij Krems gepasseerd, en heeft zich verder noordwaarts begeven. Of hij de troepen, die hem uit Weenen hebben verzeld, bij zich heeft behouden, wordt niet gemeld. Men verwacht echter elk oogenblik de tijding, dat Z. M., hetzij in Moravie, hetzij in Boheme, een groot deel der leden van den Rijksdag en een aanzienlijk aantal troepen, zoo uit beide deze landschappen, als uit Gallicie, om zijnen persoon heeft vereenigd.

De Rijks-bestuurder heeft van hier (Frankfort) twee afgevaardigden naar Weenen gezonden, met last, om, namens geheel Duitschland, vrede te gebieden. De bewegingspartij heeft ook zendelingen derwaarts afgevaardigd, ten einde hare aanhangers in Weenen te vermanen, om vol te houden, en in de hoop, dat deze nog eerder zullen aankomen, dan de gezanten van den Rijks-bestuurder. Het Rijks-ministerie heeft ook niet stil gezeten, maar maatregelen beraamd, om, in deze gevaarvolle oogenblikken, zoo mogelijk, zijn gezag te doen gelden, en de minister van oorlog is inzonderheid zeer werkzaam geweest. Welke die maatregelen zijn, hoopt men spoedig te vernemen.

FRANKFORT, 16 October.

Het ontbreekt niet aan verschillende geruchten, ten aanzien van den staat van zaken in en om Weenen; doch tijdingen, op welke men volledig staat kan maken, zijn tot dus verre niet bekend. Men verzekert, dat de gewezen minister *Hornbostel* door de personen, welke den Keizer verzelden, bijna genoodzaakt is geworden, om met prins *Lobkowitz* zeker manifest te onderteekenen, doch dit volstandig heeft geweigerd, en dat het hem daarop is gelukt, naar Weenen te ontkomen. Deze opgaaf vereischt echter bevestiging. Het gerucht, dat de hongaarsche minister van oorlog, *Messaros*, in Weenen zoude zijn aangekomen, en het opperbevel over de in die stad vereenigde strijdkrachten zoude op zich hebben genomen, schijnt, immers voor alsnog, geheel zonder grond te zijn.

Volgens berigten, gisteren avond bij het Rijks-ministerie aangekomen, werd het er door de raadslieden des Keizers op toegelegd, om Weenen van alle zijden intesluiten en daardoor den toevoer van leeftogt aftesnijden, ten einde, zoo mogelijk, op deze wijze en zonder het aanwenden van middelen van geweld, de opstandelingen tot onderwerping te brengen. Zoo verzekerd werd, zoude men reeds met de aanwending van dergelijken maatregel vrij verre gevorderd zijn. Van welke dagteekening deze berigten waren, wordt echter niet opgegeven.

— Heden is in het duitsche Parlement aangekondigd, dat de staat van beleg in Frankfort zal worden opgeheven, zoodra de wet ter bescherming der leden dezer vergadering zal zijn afgekondigd en alzoo verbindende verklaard.

Ten aanzien van de zwitsersche aangelegenheden heeft de minister *Schmerling* zich het geven van nadere opheldering voorbehouden.

Omtrent den staat van zaken in Oostenrijk is van de zijde der bewegingspartij op een vrij hoogen toon zoodanige inlichting verlangd, als geschikt kon worden geacht, om de gemoederen te bevredigen.

De Rijks-minister *Schmerling* heeft zich bepaald tot de verklaring, dat het centrale bewind allezins doordrongen was van het gewigt der vorstenlanden aan den Donau voor geheel Duitschland, en dat het ook niet zou nalaten, om de belangen van dat vereenigde vaderland in al hunnen omvang te doen gelden; — dat te dien aanzien dan ook reeds diplomatieke onderhandelingen waren aangeknoopt; — dat het bewind genoegzaam van zijne goede gezindheid jegens Hongarije had doen blijken, — doch dat de omstandigheden niet geschikt waren, om op dit oogenblik met dien Staat in onderhandeling te treden.

De minister heeft verklaard, dat, zoodra men van het gebeurde in Weenen onderrigt was geworden, men dadelijk maatregelen heeft verordend, welke de omstandigheden vorderden, niet zoo zeer, om eerst naauwkeurig te onderzoeken, wie de aanleggers waren van de beweging, en welke de rigting was, die aan dezelve was gegeven, maar om zoo spoedig mogelijk het doorbreken van een burgeroorlog te verhoeden, en de bestaande moeijelijkheden op eene vredelievende wijze uit den weg te ruimen. De minister heeft verder verklaard, dat het meest gereede middel, 't welk bij de hand kon worden genomen, heeft bestaan in het naar Weenen zenden van Rijks-commissarissen; — dat de afstand van die hoofdstad geen ander middel gedoogde, maar dat aan deze commissarissen volmagt was gegeven, om den toestand op de plaats zelve te onderzoeken, en dan zoodanige maatregelen te nemen, als de omstandigheden zouden mogen vorderen.

Op de vraag, of het ministerie reeds Rijks-troepen naar Oostenrijk had doen marscheren, heeft de minister bepaaldelijk *ontkennend* geantwoord. Hij heeft echter tevens verklaard, dat, ofschoon daartoe op dit oogenblik nog geene genoegzame aanleiding bestond, de Rijks-commissarissen gemagtigd waren, om, zulks noodig oordeelende, den aantogt van Rijks-troepen uit Weenen te vorderen en te gelasten, als wanneer zij spoediger zouden kunnen aankomen, dan wanneer dit bevel van Frankfort moest uitgaan.

De zaak van de liberale afgevaardigden, die een beleedigend voorstel hadden gedaan, is geheel ter zijde gesteld. Het voorstel, om de regterlijke overheid van Frankfort verlof te geven, ten einde de afgevaardigden *Zitz*, *Simon* en *Schlöffel* in regten te vervolgen, is met 245 tegen 140 stemmen goedgekeurd, nadat eene voordragt, om dit voorstel, ter zake der verschillende personen, te splitsen, met eene meerderheid van slechts twee stemmen was afgewezen.

VAN DEN RIJN, 17 October.

Heden ontbreken verscheidene posten en daardoor nadere berigten uit Oostenrijk. — Den 15[den] des avonds schijnt het nog al woelig in Berlijn te zijn geweest. De menigte werd ijverig tegen de constituerende vergadering in 't harnas gejaagd; doch het ontbrak ook niet aan lieden, die er voor uitkwamen, dat het thans meer dan ooit tijd was, om de handen ineen te slaan en het vaderland voor een schrikbewind te behoeden.

Van de zijde der bewegings-partij werd openbaar aangekondigd, dat de constituerende vergadering, wel is waar, de nieuwe wet op de burgerwacht had aangenomen, maar dat het te bezien zou staan, of de burgers zelven die wet zouden goedkeuren; — dat buitendien de burgers reeds de ontbinding dezer vergadering hadden verlangd, en dat, als zij hunne vrijheden niet langs een wettigen weg konden in stand houden, zij eene tweede omwenteling zouden tot stand brengen, om zich op deze wijze het genot dier vrijheden te verzekeren.

Aan den kant der gematigde partij zit men almede niet stil. Van die zijde heeft men een geschrift onder de menigte verbreid, waarin de vermoorde *Lychnowsky* en *v. Auerswald* sprekende tot den Koning worden voorgedragen, en hem de belangrijke verpligtingen herinnerende, welke hem in de hooge betrekking, tot welke hij door de Voorzienigheid is geroepen, zijn opgelegd.

PARIJS, 16 October.

De Nationale Vergadering heeft heden aan het ministerie *Dufaure* het blijk van vertrouwen geschonken, 't welk de generaal *Cavaignac* heeft gemeend te moeten vorderen, alvorens de verdere regeling van 's lands hoogste belangen te aanvaarden. De meerderheid heeft ditmaal niet alleen hare ondersteuning niet geweigerd aan den genoemden generaal, als het hoofd van het uitvoerende bewind, en aan de overige leden van het kabinet, maar de meerderheid is veel grooter geweest, dan men zich in den beginne heeft durven voorstellen. Het verlangde blijk van vertrouwen is namelijk toegestaan met 570 tegen 155 stemmen.

De beraadslaging is zeer belangrijk geweest; niet alleen hebben de heeren *Dufaure* en *Cavaignac* gesproken, maar ook een aantal der invloedrijkste leden der Nationale Vergadering. De minister *Dufaure* heeft een ontwerp van wet ingediend, strekkende tot aanvrage van 100,000 *fr.* voor *geheime uitgaven*, en heeft bij die gelegenheid de redenen ontwikkeld, welke tot de vorming van het nieuwe ministerie aanleiding hebben gegeven. Hij heeft verkondigd, dat Frankrijk in Februarij voor zich den republikeinschen regeringsvorm gekozen heeft, doch dat het woord *Republiek* onrust en schrik in het land heeft verbreid, niet om de zaak zelve, maar om de vreesselijke herinneringen, welke aan dat woord verbonden zijn. De minister heeft gemeend, dat die vrees het grootste gevaar van den tegenwoordigen toestand is, en dat alle ware vaderlanders in de eerste en voornaamste plaats de handen moeten ineenslaan, om die te verbannen.

Te dien einde heeft de heer *Dufaure* het noodig geoordeeld, de menigte te doen begrijpen, dat de Republiek geenszins een gouvernement is, waarbij voortdurend spanning en onrust op den voorgrond staan; geenszins een regeringsvorm, dien men behoort aantemerken als eene voortdurende revolutie; dat integendeel het volk moet inzien, dat de Republiek een gouvernement is, onder 't welk orde en vrijheid in den ruimsten zin elkander de hand reiken. De genoemde bewindsman heeft verkondigd, dat Frankrijk zich met de meeste gerustheid kan toeleggen op de regeling der binnenlandsche staatkundige aangelegenheden, vermits het van het buitenland niets te vreezen heeft, en de natien, welke staatkundige hervormingen verlangen, vrijlaat, om den door haar ingeslagenen weg van vooruitgang te volgen.

Na deze staatkundige geloofsbelijdenis te hebben afgelegd, heeft de heer *Dufaure* de gezamenlijke afgevaardigden vermaand, om geen voorbarig oordeel te vellen, maar de handelingen van het nieuwe bewind afwachten. Wat het aanvragen van geheime kredieten aangaat, heeft de minister aangemerkt, dat er een groot onderscheid bestaat tusschen de geheime fondsen onder de vorige orde van zaken, en die welke thans aangevraagd worden, vermits van deze laatsten rekening en verantwoording moet worden gedaan aan eene commissie der Nationale Vergadering. Ten slotte heeft de genoemde bewindsman de afgevaardigden uitgenoodigd, om onver-

[illegible] tot de beraadslaging overgegaan en door de aanneming of afstemming der wet te doen blijken van hare gezindheid ten aanzien van het nieuwe ministerie.

De beraadslaging heeft al spoedig eene belangrijke wending genomen. De afgevaardigde *Landrin* heeft het eerst gesproken, en verkondigd, dat hij het gevorderde blijk van vertrouwen niet kon geven, niet omdat hij de staatslieden, welke aan het bewind waren gekomen, geene persoonlijke achting toedroeg, maar omdat hij de zamenstelling van het nieuwe ministerie als eene nationale ramp aanmerkte en als bij uitstek geschikt om de lijn, die de bewindslieden van de Nationale Vergadering afscheidt, scherper aftebakenen. De daarop gevolgde woordenwisseling tusschen den heer *Landrin* en den minister *Dufaure* is tamelijk scherp geweest, doch is niet ten gunste van dien afgevaardigde afgeloopen, daar deze den heer *Dufaure* afvroeg, wat hij toch ten behoeve der Republiek had gedaan; waarop de heer *Dufaure* verklaarde, dat hij zich niet geroepen achtte, om op die vraag te antwoorden, ten ware de heer *Landrin* zijne bevoegdheid, om die te doen, aantoonde, door optegeven, wat hij, *Landrin*, zelf voor de Republiek had verrigt.

De generaal *Cavaignac* heeft zich verantwoord ten aanzien der staatslieden, welke hij in het ministerie heeft geroepen. Hij heeft verklaard, dat hij hoofdzakelijk daartoe is overgegaan in de overtuiging, dat in de eerste plaats eene verbroedering der staatkundige partijen in Frankrijk noodig was; — dat het geheele volk het belang daarvan inzag, en dat hij, *Cavaignac*, van oordeel was, dat de thans door hem genomen maatregel beter dan eenige andere geschikt was, om aan het verlangen der groote menigte te voldoen. Over het algemeen meent men te hebben bespeurd, dat de generaal *Cavaignac* eenigzins verlegen was, en gevoelde dat het voor hem eene zware taak was de republikeinsche volksvertegenwoordiging te doen beseffen, dat het belang der Republiek de komst van mannen aan het hoog bewind vorderde, van wie men wist, dat zij of aanhangers waren van de verdrevene dynastie, of tegenstanders van den republikeinschen regeringsvorm.

Van de afgetredene ministers heeft alleen de heer *Sénard* het woord gevoerd. Hij heeft verklaard, dat voornamelijk twee beweegredenen aanleiding hebben gegeven tot het indienen van zijn ontslag, en wel vooreerst de zending der commissarissen naar de departementen, van welken maatregel hij de verantwoordelijkheid op zich heeft genomen, en waarover een groot deel der afgevaardigden zich ongunstig had uitgelaten; — en ten tweede de wijze, waarop de minister *Lamoricière* zich in de openbare zitting der Nationale Vergadering heeft uitgelaten over de staatkundige maaltijden in het algemeen en over het gebeurde bij den staatkundigen maaltijd te Toulouze in het bijzonder; en zulks nadat hij, *Sénard*, had verklaard, dat de Regering hare goed- of afkeuring opschortte, tot dat zij naauwkeurig onderrigt zou zijn geworden nopens het gebeurde daar ter stede.

De heer *Sénard* heeft wijders medegedeeld, dat hij, na deze gebeurtenissen, *voor zich* reeds had besloten om het kabinet te verlaten, toen de Nationale Vergadering, in strijd met het geheele bewind, besloot, dat de voorzitter der Republiek door het volk zal worden benoemd, welk besluit eerst aanleiding heeft gegeven tot het denkbeeld, dat het *geheele* ministerie behoorde aftetreden. Dit denkbeeld heeft men echter laten varen, omdat men gevoelde, dat de zedelijke dwang, dien men der Nationale Vergadering ging aandoen, noodlottig zou kunnen werken en tot onvoorziene moeijelijkheden leiden. De heer *Sénard* heeft gezegd, dat, na het gebeurde, eene wijziging van het kabinet noodzakelijk was geworden; — dat hij heeft gemeend, te moeten wijken, en vast besloten heeft, om het nieuwe kabinet te ondersteunen, indien het zich berekend toont om de zwarigheden te overwinnen, die de vestiging der Republiek op hechte grondslagen in den weg staan, aan welke Republiek hij, *Sénard*, zijn leven heeft gewijd.

De heer *Ducoux*, die gisteren zijn ontslag heeft genomen als prefect van politie, heeft zich ditmaal als afgevaardigde zeer doen gelden en op nieuw de ultra-republikeinsche grondbeginselen, die door hem in zijn openbaar gemaakten brief zijn verkondigd, op den voorgrond gesteld. Hij heeft zich zeer ongunstig over den generaal *Cavaignac* uitgelaten; ja zelfs, echter in bedekte termen, diens goedetrouw in twijfel getrokken, door te beweren, dat al wat de generaal thans deed de strekking had om stemmen te verwerven, ten einde tot voorzitter der Republiek te worden verheven. De heer *Ducoux* heeft gemeend, dat, indien men de benoeming van de heeren *Dufaure* en *Vivien* uit dit oogpunt beschouwde, het alleen duidelijk zou worden, dat niet het algemeene belang den generaal *Cavaignac* in dezen had geleid, maar alleen de zucht om zich aanhangers te verwerven onder de partij, waarvan de heeren *Dufaure* en *Vivien* als de voornaamste leden worden aangemerkt.

De heer *Ledru Rollin* heeft mede het woord gevoerd en zich in heftige bewoordingen beklaagd over de verwijdering uit het bewind van alle ware republikeinen, die op 24 Februarij de Republiek hebben gesticht. Hij heeft den heer *Dufaure* toegevoegd, dat het door hem voorgedragene ministeriële programma onvolledig en al te zeer in algemeene bewoordingen opgesteld was. De heer *Ledru Rollin* heeft daarna nog hoog opgegeven van de door hem aan de Republiek bewezene diensten; iets, het welk de meerderheid der afgevaardigden zeer schijnt te hebben verveeld; ten minste men heeft een zoodanig misbaar gemaakt, dat de spreker in toorn is ontstoken en zijne redevoering heeft gestaakt. De generaal *Bedeau* heeft kortelijk het woord gevoerd, en verklaard, dat hij het nieuwe ministerie zou ondersteunen. Volgens den verslaggever, heeft de generaal *Bedeau* getoond, dat hij een zoo slecht redenaar was, als deugdelijk veldheer.

Nadat de heer *Dufaure* nog verklaard had, dat hij niet [illegible] weigeren, het hoog bewind te aanvaarden, nadat tw[illegible]als, die Frankrijk's roem in Algerie gehandhaafd [illegible] Parijs, ja het geheele land van burgeroorlog be[illegible], hem hadden uitgenoodigd, om zich daarmede te b[illegible] dat voor het overige het nieuwe ministerie van geen [illegible] zou zijn, en in geen geval langer aanblijven, dan tot de benoeming van den voorzitter der Republiek, — is de beraadslaging gesloten en heeft de stemming plaats gehad, zoo als boven is opgegeven.

De beraadslaging schijnt bij alle aanwezigen een zeer ongunstigen indruk gemaakt te hebben, en het schijnt elk getroffen te hebben, dat meestal opregte republikeinschgezinde mannen, zonder groote bekwaamheden, geplaatst waren tegenover lieden van erkende bekwaamheid, die of alles behalve republikeinsch-gezind zijn, of geen grooten dunk hebben van de voordeelen, die de vestiging der Republiek voor het land zal opleveren.

Inmiddels vleit men zich, dat de uitslag der beraadslaging eenige toenadering zal te weeg brengen tusschen de republikeinen *van den vorigen* en *die van den volgenden dag*, en dat deze geest van eensgezindheid een gunstigen invloed zal uitoefenen op den gang van zaken, tot aan de verkiezing van den voorzitter.

— De toestand der hoofdstad is minder gunstig dan voor eenige dagen. Onder de lagere volksklassen heerscht weder eene bedenkelijke spanning. Het ultra-republikeinsche dagblad *la République*, 't welk thans als een der hoofdorganen der roode republikeinen wordt aangemerkt, wordt thans dagelijks onder het volk in de voorsteden en in den omtrek dezer hoofdstad bij duizenden kosteloos verbreid. Men verwacht eerlang eene demonstratie van de arbeidende klasse tegen het ministerie *Dufaure*. Naar men verzekert, zijn duizenden werklieden thans weder zonder arbeid, 't welk men voornamelijk toeschrijft aan het gerezen geschil omtrent den duur van den werkdag, en vinden de volksleiders in deze omstandigheid gereedelijk aanleiding, om de ontevredenheid der menigte optewekken. De nationale garden zijn gewaarschuwd, om zich gereed te houden, ten einde bij de eerste oproeping onder de wapenen te verschijnen.

De generaal *Cavaignac* heeft dezer dagen weder een aantal naamlooze brieven ontvangen, waarbij hij met den dood wordt bedreigd.

— Van regeringswege is eene officiële opgave gedaan van de opbrengst der indirecte belastingen gedurende de 9 eerste maanden van het vorige jaar. Daaruit blijkt, dat die belastingen thans ruim 102 millioenen minder hebben opgebragt dan in 1847. Alleen de regten van uitvoer, de briefporten en de opbrengst van plaatsen op de paketbooten hebben eenige vermeerdering opgeleverd. De overige regten zijn ver onder de raming gebleven.

Gedurende de 9 eerste maanden van dit jaar hebben de gewone directe belastingen bijkans 376 millioenen opgeleverd. Een bedrag van 181 millioenen, zijnde nagenoeg $^{2}/_{5}$ van de geheele som, moest nog worden ingevorderd. Van de buitengewone belasting der 45 opcenten moest nog nagenoeg 66 millioenen worden ontvangen; alzoo iets meer dan $^{1}/_{3}$ van het geheele bedrag, waarop de belasting is geraamd.

Het *Journal des Debats* vreest, naar aanleiding van dien ongunstigen stand van zaken, dat de berekeningen van den minister van financiën en het committé van financien, met betrekking tot het waarschijnlijke tekort, overtroffen zullen worden. Men leest in dat blad het navolgende:

„Wij zullen onze aanmerkingen sparen; het onderwerp is bedroevend en de overdenkingen, waartoe het leidt, zijn nog bedroevender. Een te kort van 102 millioenen in 9 maanden tijds op slechts eene tak der inkomsten! Wij gelooven niet, dat de financiële geschiedenis van eenig volk ooit iets dergelijks heeft opgeleverd. Dat men toch naga, indien men daartoe moeds genoeg bezit, dat het te kort van 102 millioenen den juisten maatstaf aan de hand geeft van de vermindering van den openbaren rijkdom, van het verderf en den ondergang van vroeger gegoede personen, van de stremming der nijverheid, het aantal der geslotene fabrieken, der door de arbeidende klasse verlorene arbeidslonen, kortom den maatstaf van al de ellende! Wij wenschen opregtelijk, dat de Republiek al hare beloften nakome en onder de bevolking welstand en voorspoed verspreide. Ziedaar inmiddels eene der eerste vruchten van de Februarij-omwenteling!"

— Van alle kanten wordt de wensch naar eene algemeene amnestie meer en meer levendig. Waarschijnlijk zal deze aangelegenheid eerlang in de Nationale Vergadering ter spraak worden gebragt, indien het ministerie niet uit eigene beweging tot eenen maatregel van dien aard overgaat. De afgevaardigde *Demosthenes Ollivier* heeft een bepaald voorstel deswegens ingediend, onder andere inhoudende, dat in de amnestie begrepen zullen zijn al de personen, die wegens te Parijs of in de departementen sedert 24 Februarij begane staatkundige misdrijven zijn vervolgd; — dat de geregtelijke instructie zal ophouden en worden vernietigd; — dat de reeds uitgesprokene veroordeelingen zullen worden beschouwd als niet te zijn geschied en dat mitsdien de veroordeelden de geheele kwijtschelding zullen erlangen van de hun opgelegde straffen en boeten. — Dit voorstel wordt ondersteund door 58 afgevaardigden, onder welke de heeren *Ledru*, *Lamennais*, *Pyat*, *Bac*, *Lagrause*, *Proudhon* en andere ultra's.

— De buitengewone uitgaven, welke tot dus ver door de wetgevende vergadering zijn goedgekeurd, of gelast, bedragen thans reeds het buitengemeen hooge cijfer van 647 millioenen fr.

— Tot de maand Augustus jl. ingesloten, heeft Frankrijk, van het jaar 1830 af, een bedrag van 925 millioenen ten koste gelegd aan de algerijnsche bezittingen. Indien men van die som 49 millioenen aftrekt, welke de schatkist van Algerie aan het moederland heeft opgeleverd en 56 millioenen, zijnde de opbrengst van koloniale producten, dan blijft er over eene som van 800 millioenen, welke de vestiging van de fransche heerschappij in Africa heeft gekost.

— Het officiële dagblad behelst een besluit van het hoofd van het uitvoerende bewind, waarbij de heer *Gervais*, uit de stad Caën, in stede van den heer *Ducoux*, als prefect van politie is benoemd.

— Naar luid van berigten uit Madrid van 11 October, was de spaansche regering voornemens, om krachtige maatregelen te verordenen, ten einde de uitbreiding van den opstand in Katalonie met nadruk tegentegaan. Men scheen in Madrid tamelijk ongerust over de jongste gebeurtenissen in het noorden van Spanje.

— De berigten uit Madrid melden, dat de Carlisten nog altijd in Katalonie blijven voortwoelen en ernstige maatregelen van bedwang vorderen. Onlangs zijn in Barcelona drie muitelingen doodgeschoten.

— De 3 pc. zijn 44 fr. 40 gebleven; 5 pc. 68 fr. 85.

LONDEN, 16 October ('s avonds).

Te Clonmell zijn twee medepligtigen van den heer *Smith O'Brien*, even als deze, schuldig verklaard aan hoogverraad. Het doodvonnis zal vermoedelijk heden over hen uitgesproken worden, en daarna verwacht men de behandeling der zaak van *Meagher*. De belangstelling in het regtsgeding is in de laatste dagen zoo gering geweest, dat, behalve de personen die ambtshalve tegenwoordig moesten zijn, geen enkele toehoorder hetzelve heeft bijgewoond. — Daarentegen beijvert men zich in Ierland meer en meer, om voor den veroordeelden *Smith O'Brien* lijfsgenade te verzoeken. Niet alleen in Dublin, maar ook in verscheidene andere steden worden tot dat einde adressen aan het bewind onderteekend. Ook het bekende protestantsche genootschap der Oranje-lieden, 't welk, gelijk bekend is, zoowel ten tijde van wijlen *D. O'Connell*, als in de laatste jaren, een krachtigen tegenstand tegen de woelzieke partij in Ierland geboden heeft en het bewind grootelijks tot steun heeft verstrekt, is thans openlijk met een verzoekschrift ten gunste van den genoemden veroordeelde opgetreden. In dit stuk verklaren de leden van het genootschap, dat zij de sterkste en onverzoenlijke tegenstanders zijn van de lieden, welke getracht hebben een opstand te verwekken, en dat zij hun leven veil zouden hebben, om zulke ondernemingen tegentegaan; maar dat zij niettemin zich bewogen hebben gevoeld, om voor *Smith O'Brien* de genade van den lord-luitenant interoepen. Als de gronden, waarop zij dezen stap doen, geven zij hoofdzakelijk de volgende op: dat de opstand, of de poging om dien te verwekken, is bedwongen zonder verlies van menschenlevens aan den kant dergenen, die met de handhaving der rust belast waren; — dat *Smith O'Brien*, ten gevolge van de tegen hem genomene maatregelen, geacht kan worden, tot zelfverdediging eene vijandige houding tegen de overheden te hebben aangenomen, 't geen hij in andere omstandigheden niet gedaan zou hebben; — dat, volgens de algemeen onder de Protestanten heerschende meening, verscheidene r. kath. priesters, wier namen bij het gouvernement niet onbekend zijn, de hoofden en bestuurders van de ontevredene partij zijn geweest, doch niet vervolgd zijn; — dat het vorige gedrag, het karakter en de maatschappelijke toestand van den veroordeelde allen grond opleveren, om het er voor te houden, dat hij, in een oogenblik van algemeene spanning en opgewondenheid, zich door meer misdadige en minder eerlijke lieden heeft laten vervoeren tot handelingen, waaraan hij anders vreemd zou zijn gebleven, — enz.

De advocaat van *Smith O'Brien* heeft aan de regtelijke overheid berigt, dat hij van het tegen hem uitgesprokene vonnis in cassatie zal komen, op grond van schennis van [illegible]. Ingeval d[illegible]reur-generaal het daartoe bij de wet vereisch[illegible] verleent, blijft de uitvoering van het doodvonnis, en ook de beschikking op de verzoeken om verandering van straf, geschorst tot na de eind-uitspraak van het Huis der lords.

— Ofschoon de invoer van buitenlandsch vee sedert eenigen tijd afneemt, zijn toch in de vorige week nog 656 runderen en 3,037 schapen uit Nederland, Belgie en Duitschland hier aangebragt. Ondanks den grooten invoer, zijn de prijzen hier te lande nagenoeg op de vorige hoogte gebleven; waaruit men afleidt, dat zij aanmerkelijk gestegen zouden zijn, indien de regten op den invoer op de vorige hoogte gebleven waren. De invoeren uit Frankrijk, Spanje en Portugal hebben, naar men verzekert, voor de ondernemers weinig of geen voordeel opgeleverd.

— De beurs blijft gedrukt. Heden werden de 3 pc. gecons. resc. verhandeld tegen 84¾ à ⅞.

BRUSSEL, 17 October.

Gisteren heeft de sedert lang aangekondigde kabinetsraad plaats gehad. Men meent, dat daarin de bijeenkomst is beraamd van de wetgevende vergadering op den 6den November, en alzoo slechts acht dagen voor den uitersten grondwettigen termijn.

— Uit een uitgebreiden staat, betreffende de bevolking van dit Rijk in 1846, blijkt, dat deze iets was verminderd en 4,337,048 hoofden bedroeg.

— De *Moniteur* behelst eene bepaling, volgens welke jongelieden, beneden de zestien jaren, welke ter zake van misdrijven moeten worden veroordeeld, bij landlieden, werkbazen, of in andere geschikte gestichten, zullen worden geplaatst, om een ambacht te leeren.

— De heer *Dujardin*, die dezer dagen uit Kopenhagen is teruggekomen, zal zich met den eersten naar Madrid begeven. Hij is gelast, om op nieuw pogingen aantewenden, ten einde de handels-betrekkingen met Belgie te verbeteren.

— Onder de departementen, op welker uitgaven, bij de aanstaande begrooting, zal kunnen worden bezuinigd, wordt ook genoemd het departement van justitie.

GRONINGEN, 16 October.

Met leedwezen moeten wij berigten, dat ook reeds in onze stad, sedert ongeveer acht dagen, eenige gevallen van de aziatische cholera zijn voorgekomen. Wij maken daarvan melding, niet om daardoor te kennen te geven, dat men hier eenige bijzondere bezorgdheid koestert ten aanzien van deze plaag, — maar, integendeel, om daardoor te helpen voorkomen, dat men elders niet in de verkeerde meening verkeere, alsof de ziekte hier thans in hevige mate heerschende ware. — De voorgekomene ziektegevallen hebben reeds ongeveer een twintigtal bedragen, waarvan ruim de helft met den dood eindigden: — en bij het gemis tot dusverre van een officieel uitgegeven verslag der ziekte, zijn wij op dezen oogenblik niet in staat, naauwkeuriger daarover te berigten. — *Dit* is echter zeker, dat men in *geen* opzigt hier eenige ernstige vrees koestert, dat de ziekte zich zeer hevig of

meen zal verspreiden; — dat het ophanden zijnde der saizoen alle reden geeft, om te dien opzigte ge- te zijn; — dat er nog geene bijzondere maatrege- tegen de ziekte zijn genomen, die, inderdaad, dik- slechts strekken, om de angst der niet-deskundige gezetenen te doen geboren worden of te vergrooten, — dat, zoo men er onderling niet over sprak, men in opzigt zoude merken, dat de ziekte ook binnen onze en zich vertoont. (*Gron. Cour.*)

ASSEN, 16 October.

alle verschil van denkbeelden, omtrent het lager- wijs, is men 't algemeen eens, dat het zich naauw aansluiten aan de behoeften van 't werkelijke leven. de dorpsscholen behoefte hebben aan onderwijs in ginselen van den theoretischen en practischen land- , 't boomkweeken, enz., hierover is maar ééne stem. door die wijze van zien, is door de marktgenooten Gasselte onlangs aan de openbare school gunstig half bunder grond afgestaan, in de nabijheid gele- ten behoeve van 't bedoelde schoolonderwijs.

oor 't schenken van een stuk grond is 't doel verre bereikt te worden; veel is hier toe, nog buitendien, g: maar gelukkig, er is een *begin* van *handelen*, overgang van zeggen tot doen. Wenschelijk was dat ook andere marktgenooten in Drenthe, ten beste ijdgenoot en nageslacht, even gunstige beschikkin- maakten. Met eene kleine, niet noemenswaardige ering van ieder geregtigde, kon door zoodanige schen- , ook op ruimere schaal, 't lot van 't schoolwezen heil eener bevolking duurzaam worden gevestigd. (*Dr. Cour.*)

'SGRAVENHAGE, 17 October.

ij besluit van den 12den dezer, heeft Z. M. tot er der orde van den Nederl. Leeuw benoemd den heer *eugels*, landdeken en pastoor te Helmond in Noord- and.

— Bij kon. besluit van 12 October, is aan jhr. *J. A.* rid- *an der Heim van Duijvendijke*, afgetreden minister binnenlandsche zaken, verleend een pensioen ten be- van *f* 3457 's jaars, op grond van de wet op de erlijke pensioenen van den 9den Mei 1846.

— De tijdelijke minister van financien heeft aange- digd, dat tot op den 14den dezer is uitgegeven een taal van *f* 4,111,500 aan schatkistbiljetten, daarge- krachtens de wet van 20 December 1840.

— 's Rijks middelen hebben in de 9 eerste maanden van jaar opbragt *f* 39,149,775.55½; dat is *f* 131,748.45 dan in gelijk tijdperk van het vorige jaar.

De *directe belastingen* hebben in de 9 eerste maanden dit jaar opgebragt *f* 13,735,584.02½, dat is *f* 583,904.53 dan in de 9 eerste maanden van 1847; — de *in- en waarde regten*, enz. *f* 3,172,766.21½, dat is *f* 751,212.68 *der*; — de *accijnsen f* 13,244,510.13½, dat is 7,806.01½ *meer*; — *registratie, zegel, enz.* *f* 7,587,563.32, is *f* 242,646.98 *minder*; — *regt van waarborg op d. en zilv. werken* *f* 101,053.01, dat is *f* 6,125.35½ *der*; — *posterijen f* 1,043,957.35, dat is *f* 16,232.58 *der*; — *loterijen f* 264,341.50, dat is *f* 143,744.50 *der*.

— Morgen zal de Tweede-Kamer weder eene zitting hou- , in welke, naar men verwacht, Zr. Ms. besluit om- trent de benoeming van een voorzitter zal worden mede- gedeeld, en deze zijne betrekking zal aanvaarden. Ver- volgens zullen de afdeelingen der Kamer zamengesteld, commissien voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede en voor de petitien benoemd worden. Wijders zullen ter tafel komen de ontwerpen van wet en andere stukken, die aan de Kamer zijn toe- gezonden. Men verwacht, dat de Kamer hare werkzaam- heden met spoed zal voortzetten, ten einde vóór 3 November, den voor de plegtige afkondiging van de veranderingen in de Grondwet bepaalden dag, te kunnen uiteengaan.

— Volgens een officieel berigt uit de provincie Utrecht, heeft aldaar de oogst der producten, die nog niet alle waren ingezameld, als: de haver, boekweit en aardappelen, in de maand September, onder begunstiging van droog en veeltijds helder weder, geregeld kunnen voortgaan; zoodat de twee eersten ans van het veld zijn verwijderd, terwijl de aardappelen mede nen weinige dagen zullen gerooid zijn. Wat de laatsten be- t is de uitkomst nog beter dan men vroeger had mogen wachten, daar het bederf in de late aardappelen minder meen was dan men gevreesd had; en ofschoon het bederf opbrengst aanzienlijk heeft verminderd, zal het overschie- e genoegzaam in de behoeften van den winter kunnen zien.

Wijders blijft de uitslag der overige producten beantwoorden hetgeen daaromtrent in het vroegere rapport bij de afzon- lijke artikelen is vermeld.

De weilanden behouden steeds een ongemeen gunstig aan- , terwijl schier overal nog eene voldoende hoeveelheid gras het vee voor handen is. (*Staats-Cour.*)

'SGRAVENHAGE, 18 October.

Z. M. heeft den heer *Boreel van Hogelanden* benoemd tot voorzitter van de Tweede-Kamer.

— Z. M. heeft den heer mr. *W. J. Vollenhoven*, thans plaatsvervangend kantonregter te Ridderkerk, benoemd als griffier van het kantongeregt te Vlaardingen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 18 October. Den 17den dezer zijn in Texel binnengekomen Rosendahl van Tromsöe, Lovius van Drammen, Christensen van Oudsoen en Armstrong naar Sunderland terug uit zee en uitgezeild Everts naar Genua en Bakker naar Bordeaux; de wind n. Den 16den dezer zijn in het Vlie binnengekomen Meihuizen van Koningsbergen, Scholtens van Anclam, Hopp van Kragerōe en Pott van Drammen en uitgezeild Collingwood naar Londen, Lohman en Cuppelaar, beide naar Newcastle, Bieze naar Riga, Jansson naar Wisby, Roosgren naar Christinestadt, Boiten naar Stettin, Roelfsema naar Rendsburg, Boysen naar Ballum, Kraan naar Christiansand, de Jong naar Osterrisoer en Starley van Londen naar Groningen.

Te Helvoet zijn aangekomen de schepen *Sooloo*, kapt. Brouwer van Batavia, laatst van Brouwershaven, *Franconia*, kapt. Hands van Baltimore, Scotland van Glasgow, Davenpost van Sunderland, van Newcastle, D. Wilkie van Boness, van Driesten van Bri , Rieke van Koningsbergen en Kruizinga van Bergen. Te van ack, Boxer, Hart, Goodburn en Dunlop, alle 5 (st.) van Ru Oliver (st.) van Jarmouth, Rentes van Stettin en Pronk de.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 18 *October*.

Fonds	pct.	Koers			Slot
NEDERL. Werk. Schuld	2½	43½	à	44	43⅞
„ „ „	3	51¾	„	52	51 13/16
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	67¾	„	68	67⅞
„ Oost. Ind. Leen.	4	67	„	¼	67⅛
„ Am. Synd.	3½	68	„	½	68¼
„ Handelmaatsch.	4½		„		
„ Holl. Spoorw.			„		
„ Rijn „	4½	72	„	½	72¼
„ Aand. Haarl. Meer	5	90	„	½	90¼
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	96¾	„	97¼	97
„ „ „ 1828/29	5	96¾	„	97½	97⅛
„ „ Amst. 1831	5	84¾	„	85¼	85
„ leen. 1840	4	75½	„	76	75¾
„ inschr. *Stieglitz*	4	75¼	„	76¼	75¾
„ „ grootb.	6		„		
„ Certific.	6	56¾	„	57¼	57
„ Neg. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 „ 500:—		116½	„	117½	117
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Neg. Londen	3	21½	„	22	21⅝
„ „ „	4	23	„	½	23 3/16
„ Binnenl.	5		„		
SPANJE. Neg. Londen 1834	5	6¼	„	¾	6 7/16
„ „ onbep. St.	5	6	„	½	
„ Coupons		5¼	„	¾	
„ Neg. Londen 1842	3	23¼	„	¾	23½
„ Binnenl. Schuld	3	16¾	„	17	16 13/16
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metal.	5	59¾	„	60¼	60⅛
„ „ Neg. Lond.	5		„		
„ „	2½	30½	„	31½	31¼
NIEUW GRENADA. Neg. Lond.	1	11½	„	¾	11⅝
VENEZUELA. Neg. Londen	2		„		
MEXICO. Neg. Londen	5	17½	„	¾	17⅝
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		2½	„		
dito op Prolongatie		2½	„		

Belgie Neg. bij *Rothschild* 36¼. Brazilie Neg. 1824, 75.

De binnenl. fondsen zijn heden iets williger dan gisteren gebleven. Van buitenl. fondsen waren 4 pc. Russen hooger. Portugezen, ten gevolgen van eenige verkoopen, lager. Spanjaarden flaauwer. Weenerfondsen williger; de 5 *pc.* 60, ⅛; *de* 2½ *pc.* 30¾, 31¼. *Brazilianen* 5 *pc.* 75.

MADRID, 11 October. De 5 pc. 9⅞; 3 pc. 18⅞. Coupons 6.

FRANKFORT, 16 October. De 5 pc. Metall. 66; dito 2½ pc. 34⅝. De 2½ pc. Ned. 44. De 3 pc. Spaansche binnenl. 17⅜.

LONDEN, 16 October. Cons. 84⅞. De 2½ pc. Ned. 44½; dito 4 pc. 67¾. Brazilie 72. N. Gren. 11½. Mexico 19¼. De 3 pc. Spaansche 21¾. De 4 Portug. 23.

PARIJS, 16 October. De 5 pc. cont. 68,85; ult. 68,90; de 3 pc. cont. en ult. 44,40. Bank-actien 1545. Napels 80,50. De 3 pc. Spaansche 23½.

ANTWERPEN, 17 October. De 5 pc. Belgie 77; dito 2½ pc. 38½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 October. *Tarwe* en *Rogge* flaauw met weinig handel. Van *Tarwe* verkocht; 127 b. Pools. *f* 331; 125 p. jar. Zeeuws. *f* 310; 132 Kubanca *f* 265; 122 n. Vries. *f* 200; 130 b. Pools. *f* 340. — Van *Rogge*; 120 Rijn *f* 148; 122 Pruis. *f* 162, *f* 164. — *Garst* tot vorige prijzen met meerder handel; 97, 98, 99, 100 Oldammer w. *f* 117, *f* 119, *f* 122, *f* 124; 108 Knobbe *f* 140; 112 Nassaudiets *f* 160. — *Haver* flaauw; 75 ger. n. dikke *f* 75. — *Koolzaad* in een doen; op 9 vat dadelijk *f* 354; dito April *f* 363; dito October *f* 354.

AMSTERDAM, 18 October. *Raapolie* in een doen, ord. cond. *f* 35½, vliegend *f* 34¼ à *f* 34½, op levering als voren; p° Nov. *f* 34 à *f* 34¼; p° Dec. *f* 34¼ à *f* 34½: p° Mei 1849 *f* 34¾ à *f* 35. *Lijnolie* ord. cond. *f* 28½, vliegend *f* 27½. — *Hennepolie* ord. cond. *f* 35¼.

NIJMEGEN, 17 October. Alhier was de middelprijs ter markt van gisteren: van de 442 verkochte mudden *tarwe*, per mud *f* 8,62; van de 333 verkochte mudden *rogge f* 5,23; van de *gerst* was de hoogste prijs *f* 4,25 en de laagste *f* 3,50; van de *boekweit* de hoogste prijs *f* 4,50 en de laagste *f* 4,10; van de *haver* de hoogste prijs *f* 2,90 en de laagste *f* 2. *Aardappelen f* 1,50 à *f* 1,95.

LONDEN, 16 October. De aanvoeren van buitenlandsche *tarwe* zijn in de verloopene week op nieuw zeer aanzienlijk geweest; te weten 45,199 quarters. Dien ten gevolge is de markt dalende, en waren de prijzen heden 1 à 3 sch. lager dan verleden maandag. *Gerst* puike iets hooger; mindere bragt met moeite vorige prijzen op. *Boonen* als voren. *Erwten* 2 sch. lager. *Haver* puike prijshoudende; mindere iets lager.

*** *De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt* in *Noord-Holland*, residerende te *Haarlem*, herinnert bij deze, dat zij weder hare gewone Vergadering houden zal op Woensdag den 8sten November aanstaanden, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen toegelaten te worden tot het *Heel-*, *Verlos-* of *Artsenijmengkundig* Examen, of tot dat van *Tandmeester* of *Drogist*, zich vóór den laatsten dezer maand bij rekweste, met overlegging van hunne geboorte-acte en van voldoende bewijzen wegens hunnen volbragten leertijd, op behoorlijk Zegel te vervoegen bij den ondergeteekende.

Haarlem, 11 *October* 1848. De Provinciale Commissie voornd., Namens dezelve, M. N. BEETS, Secretaris.

*** *Kommissarissen tot de Straatwegen van Deventer naar Oldenzaal*, *Zwolle* en *Voorst*, brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat op heden zijn UITGELOOT en na 1°. Jan. 1849 bij den Thesaurier dier Wegen losbaar zijn:

1°. Van den Straatweg naar *Oldenzaal*: De Aandeelen N°. 9, 22, 30, 38, 47 en 55.

2°. Van dien naar *Zwolle*: De Aandeelen N°. 65 en 81.

3°. Van dien naar *Voorst*: De Aandeelen N°. 42 en 52.

Wordende nogmaals aangekondigd, dat het Aandeel N°. 34 van *laatstgemelden Weg reeds losbaar is geweest* 1 *Januarij* 1847. Kommissarissen voornoemd,

Deventer, *den* 11*den October* 1848. (get.) BESIER.

*** Getrouwd:

ENKHUIZEN, den 15den October 1848. G. P. NIJHOFF en A. DE GOEJE.

*** Heden beviel van eene DOCHTER *E. F. M. DE GEUS*, Echtgenoot van

GENT, den 9den October 1848. L. H. W. KÖSTER HENKE, Predikant.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *E. S. KNOOPS*, geliefde Echtgenoote van

ARNHEM, 15 October 1848. H. EVERTS.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON *J. P. F. WIJS*, geliefde Echtgenoote van

UTRECHT, 14 October 1848. Mr. H. WALLER. Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *V. M. MORISET*, geliefde Echtgenoote van C. CARDINAAL.

GRONINGEN, den 15den October 1848.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe *C. VOLMER KNOLLAERT DE LANGE.*

NIJMEGEN, den 16den October 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON de Hoog Wel-Geb. Vrouwe *JEANNE AUGUSTINE RAMMELMAN ELSEVIER*, geb. Baronesse *VAN HEECKEREN VAN BRANDSENBURG.*

LEYDEN, den 15den October 1848.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *B. M. VAN LITH*, geliefde Echtgenoote van

UITGEEST, 15 October 1848. AS. VAN LITH Az.

*** Heden beviel van eene DOCHTER Vrouwe *M. STAVENISSE DE BRAUW*, geboren *DE BRAUW.*

'sHAGE, den 16den October 1848.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *T. S. TOE WATER*, geliefde Echtgenoot van

ARNHEM, 17 October 1848. Mr. H. J. KRONENBERG.

*** Heden beviel van een' ZOON *D. J. C. KERKHOVEN*, geliefde Echtgenoot van

ROTTERDAM, den 17den October 1848. K. M. GILTAY, Med. Doct. Eenige kennisgeving.

*** Op den 22sten Julij 1848 overleed te BATAVIA, na eene korte, doch hevige ziekte, ten Huize van den Wel-Edel-Geboren Heer *Lucassen*, Mejufvrouw ANNA PETRONELLA AGATHA THIERENS.

Eenige kennisgeving.

*** Op den 13den October 1848 overleed te MAASTRICHT, in den ouderdom van 56 jaren, de Hoog-Edel-Gestrenge Heer L. A. C. M. VAN GHESTELLES KOCK, Ridder der Koninklijke Militaire Willems-Orde 4de Klasse, Majoor, kommanderende het 3de Battaillon van het 2de Regiment Infanterie.

*** Heden overleed mijn hartelijk beminde eenigste Dochter, LOUISE AUGUSTE.

De Wed. A. G. HERRNKIND.

ROTTERDAM, den 14den October 1848.

*** Heden overleed alhier, tot diepe droefheid van de ondergeteekenden, zijne verdere Betrekkingen en Vrienden, hunnen Broeder, THEODORUS JOHANNES LINDGREEN, in den ouderdom van 23 jaren.

NIJMEGEN, 14 October 1848. A. J. G. LINDGREEN. W. J. LINDGREEN.

*** Heden overleed alhier mijn Echtgenoot, J. DE WIT, na een langdurig lijden, in den ouderdom van 52 jaren, waarvan ik 26 in den Echt met hem mogt doorbrengen. D. DE VRIES, Wed. *J. de Wit.*

HOOGKARSPEL, den 14den October 1848.

*** Heden overleed, tot innige droefheid van mij, mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot, WEIJNTJE VAN HEIJNINGEN, in den ouderdom van vier en zestig jaren en zes maanden, na eene genoegelijke Echtvereeniging van ruim negen en dertig jaren. PIETER BRAT.

OOSTZAAN, 14 October 1848.

*** Heden overleed, op het alleronverwachtst, mijn geliefde Echtgenoot, C. D. LUCAS, in den ouderdom van vijf en zeventig jaren. A. NISTELROY, Wed. *C. D. Lucas.*

HAARLEM, 14 October 1848.

*** Heden overleed, tot droefheid van ons en zijne verdere Familie-Betrekkingen, in den gezegenden ouderdom van circa 80 jaren, de Heer WILLEM DE BIE, Oud-Secretaris en Plaatselijken Ontvanger dezer Gemeente.

Zijne nagedachtenis zal bij ons en allen, die den overledene in zijnen omgang gekend hebben, voorzeker wel in zegening blijven.

Men gelieve deze algemeene tevens als bijzondere kennisgeving aantemerken. A. DE BIE WOUTERSZN., T. DEKKER WMZN., Executeuren-Testamentair.

LIMMEN, 15 October 1848.

*** Heden overleed onze geliefde Vader, ANTHONIJ JACOB MARINISSEN, Oud-Ontvanger der Registratie, enz., in den ouderdom van ruim vijf en zeventig jaren.

MIDDELBURG, 16 October 1848. *Uit aller naam*, D. J. J. MARINISSEN.

*** De betrekking van VADER en MOEDER in het Diaconie-Bestedelinghuis der Nederduitsche Hervormde Gemeente te Rotterdam met ultimo Maart 1849 vacant komende, worden gehuwde Leden der Hervormde Gemeente (liefst zonder Kinderen), tusschen 30 en 40 jaren oud en de noodige vereischten en geschiktheid daartoe bezittende, uitgenoodigd, zich met *vrachtvrije* Brieven, in welke hunne tegenwoordige of vorigere betrekking wordt medegedeeld, hun juiste ouderdom staat uitgedrukt en waarbij tevens zijn gevoegd bewijzen van Lidmaatschap der voorn. Gemeente en van zedelijk gedrag, aantemelden, vóór of op den 1sten December aanstaande, bij H. W. DE CRITTER, Scriba der Armen-Commissie.

Rotterdam, 30 *September* 1848.

*** AMERIKA.

IEMAND van de *Protestantsche Godsdienst*, die voornemens is aanstaand *voorjaar* met zijn gezin naar *Amerika* te vertrekken, wenschte dit in gezelschap met anderen, die dergelijk voornemen en eenig vermogen hebben, te doen. Zij, die inclineren mogten hierover in onderhandeling te treden, gelieven zich *franco* te adresseren, voor 15 December, onder Letters A. Z., bij den Boekhandelaar C. J. BORLEFFS, Nieuwendijk, N°. 100, te Amsterdam.

*** Eene fatsoenlijke Burger-Dochter, oud 16 jaren, sprekende en schrijvende de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche Talen en ervaren in de Schoolwetenschappen, wenscht te Rotterdam of elders geplaatst te worden, als SECONDANTE op eene Jufvrouwen-School, hetzij met of zonder Salaris. Hierop reflecterenden gelieven zulks te doen blijken bij *gefrankeerde* Brieven, onder de Letters A. Z., in den Kantoor-Boekhandel van J. C. NEISZEN, te Rotterdam.

*** Men vraagt eene JUFVROUW, tusschen de 20 en 30 jaren, Protestante, van een gezond ligchaamsgestel, zacht en aangenaam in den omgang met Kinderen, grondig ervaren om aan twee jeugdige Meisjes onderwijs te kunnen geven in de Hollandsche en Fransche Talen, het Lezen, Schrijven, Rekenen, Aardrijkskunde, Geschiedenis, de Piano, het Linnen- en Wollen-Naaijen, Handwerken, enz., tevens bekwaam om in alle huisselijke verrigtingen de behulpzame hand te bieden. Zij, die in eene dergelijke betrekking is geweest en daarvan voldoende bewijzen kan produceren, zal in aanmerking komen. Adres *franco*, onder de Letters A. M., bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, te Leyden.

*** Eene fatsoenlijke Burger-Weduwe, zonder Kinderen, middelbaren leeftijd en Protestantsche Godsdienst, voorzien van de voldoendste attestatiën, wenschte als HUISHOUDSTER geplaatst te worden, bij een Weduwnaar met jonge Kinderen; het Salaris is onverschillig. Adres, onder Letter G., bij den Boekverkooper P. C. DILL, te 's Gravenhage.

*** *Vers le mois de Mai prochain on demande à Amsterdam une* GOUVERNANTE *, de préférence suisse ou française, du culte protestant, qui, possédant d'ailleurs les connaissances requises, s'attache avant tout à donner à ses Elèves une education Chrétienne. s'Adresser par lettres affranchies, sous l'initiale W., chez le Libraire H. HöVEKER, Heerengracht, près du Wolvenstraat, N°. 467, à Amsterdam.*

*** *Burgemeester en Assessoren der Gemeente* ZIJPE brengen bij deze ter kennisse van het publiek, dat de jaarlijksche algemeene VEEMARKT aan de *Schagerbrug* dit jaar zal gehouden worden op Woensdag den eersten November aanstaande, en noodigen alle Veehandelaren uit die Markt met hunne tegenwoordigheid te vereeren. Burgemeester en Assessoren voornd.,

Zijpe, C. SIEMERS.
den 10*den October* Ter ordonnantie van dezelven,
1848. W. VAN OS.

*** Op den 9den October jl. is op de hoogte van den Gelderschen Hoek, bij Enkhuizen, over Boord gevallen en verdronken: Een PERSOON, gekleed: Linnen Broek, blaauwe Wollen Boezeroen, rood Wollen Hemdrok en Onderbroek, Maaijersche Kousen en wit Hemd. Die dezen Persoon gevonden heeft wordt verzocht hiervan terstond kennis te geven aan H. NELIDOE KNOL, te Enkhuizen, dewijl alsdan het Lijk dadelijk gehaald zal worden en de Vinder op eene Belooning kan rekenen.

Verandering der vertrek-uren
VAN DE
DILIGENCES
TUSSCHEN
ALKMAAR en HAARLEM.

Van af den 15den October zijn de uren van vertrek bepaald als volgt:

Van *Alkmaar*:	Van *Haarlem*:
's morgens ten 6¾ ure	's morgens circa ten 10 ure
en	en
's namiddags ten 2 ure.	's avonds circa ten 5½ ure.

*** Bij CORN. VAN WILGEN Jz., Boomkweeker en Koopman te Boskoop, zijn te koop: 12 stuks laagstam, paauwenstaart geleide, Montagne PERZIKEN-BOOMEN, in de vlugt hoog 1 El 5 Palm en 1 El 8 Palm, breed 4 El 9 Palm en 5 El 6 Palm, Ned. maat, goed in de Vrucht en geheel vrij van alle Insecten, geschikt om ook in Kasten geplaatst te kunnen worden, voor 12 Guldens het stuk; alsmede 30 stuks, dito geleide, vruchtdragende PERZIKEN-BOOMEN, in de vlugt hoog 1 El 2 Palm en 1 El 5 Palm en breed van 3 El 1 Palm tot 4 El 6 Palm, Ned. maat, voor eenen zeer matigen prijs. Men kan dezelve ook in kleine getallen bekomen, al naar dat men benoodigd heeft.

Boskoop, October 1848.

*** Men verlangt tegen aanst. Mei of eerder TE HUUR, nabij Haarlem, Utrecht of Arnhem, of in een der groote Dorpen van Utrecht of Gelderland: Een HUIS van 6 à 7 Kamers, behalve die voor Domestiques, met een' groote Tuin, Koetshuis en Stalling voor twee Paarden, of een klein Buiten. Brieven, met opgave van localiteit, prijs, enz., *franco*, onder Letters P. H., bij de Kantoor-Boekverkoopers BLIKMAN en SARTORIUS, Dam, N°. 23, te Amsterdam.

*** Door kwitering van zaken, op aannemelijke voorwaarden, UIT DE HAND TE KOOP: Eene ROGGE- en WITTE-BROODBAKKERIJ, met ERF, alsmede alle deszelfs GEREEDSCHAPPEN, staande in het Dorp Aarlanderveen. Te aanvaarden 1 Mei 1849. en te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner, JAN PLOMP. Brieven *franco*.

*** G. W. WESSELING zal op Maandag den 23sten October 1848, des namiddags ten half drie ure, te Amsterdam in *de Witte Zwaan*, op den Nieuwendijk, presenteeren ... pen: Eene extra modje, nieuw aangekomene partij Greenen Vuren, Dramsche, Bijhavensche, Riga en Narva Balken; Rigasche Vathouten; Borga, Bjorneburger, Memelsche en Noordsche Deelen, Juffers, Ellens, Eikenhout, Narva Sparren en andere HOUTWAREN. Liggende in den Binnenkant en op den Wal.

*** G. J. KOOPMAN, TH. REICHELT en W. C. DE BOSSON zullen op Maandag den 23sten October 1848, des middags ten 12 ure, te Amsterdam, in *den Brakken Grond*, in de Nes, presenteren te verkoopen: Extra mooije, nieuw aangekomene ARENDAHLSCHE Balken, Spieren, Ellens, Juffers en Kolders; nieuwe Dantziger, Riga en Narva Balken en Sparren; Kroon-, Memelsche, Frederikhavensche en Carlskrona Platen en Deelen; een partijtje Rijnsche Greenen en andere HOUTWAREN. Liggende in de Oude Schans en op de Wallen, volgens Notitiën, te bekomen bij ALTIUS & C°.

De Notaris TISSOT VAN PATOT, te Maarssen, zal den 14den November 1848, des voormiddags ten 10 ure, aldaar, op de Plaats het *'t Huis ten Bosch*, gelegen nabij de Rivier de Vecht, publiek verkoopen: Eene aanzienlijke partij zware, gave en regtstandige EIKEN–, IEPEN–, ESSCHEN–, WILLIGEN–, POPULIEREN–, LINDEN–, KASTANJE– en SPARREN-BOOMEN, waaronder van 5 à 7 Palmen over kruis; uitmuntend voor Werkhout geschikt. Kunnende zeer gemakkelijk te water worden vervoerd. Nadere inlichting te bekomen bij den Tuinman op voormelde Plaats.

*** **OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.**

Men is van meening op Woensdag den 25sten October 1848, des middags ten 12 ure, in het Logement *de Gouden Koetswagen*, nabij Delft, in het openbaar te veilen en acht dagen daarna, terzelfder ure en plaatse, te verkoopen:

De alleraangenaamst gesitueerde BUITENPLAATS genaamd *KRAIJENBURG*, gelegen aan den grooten weg van 's Gravenhage naar Delft, bestaande in een ruim, hecht en sterk, *aan den weg* gelegen Heerenhuis, voor *Zomer- en Winterverblijf* bijzonder ingerigt, bevattende een spatieusen Gang, met marmer bevloerd, zeer groote, fraai gestukadoorde Benedenkamers, met marmeren Schoorsteenmantels en vaste Spiegels, en voorts diverse, meestal van Stookplaatsen voorziene Vertrekken, Keuken, Wijn- en Provisiekelders, Kleederzolders, Mangel- en Dienstbodenkamers en alle offices en gemakken; wijders Koetshuis, Stalling voor zes Paarden, Hooizolder, Koetsiers- en Tuinmans-Woningen en verdere Getimmerten. Bevindende zich op de Plaats eene fraaije Menagerie, groote Moestuin, Boomgaard met vele uitmuntende Vruchtboomen, opgaand Geboomte, Boschhakhout en verdere bepoting en beplanting; alles fraai aangelegd, met Wandelpaden, Vijver en Bruggen. Voorts twee Percelen extra best WEI- en HOOILAND, achter de Buitenplaats. Een en ander gelegen in den Ouden-Broekpolder, in de Gemeente Rijswijk. Te zamen groot 6 Bunders, 38 Roeden, 50 Ellen; op den Perceelsgewijzen Kadastralen Legger voorkomende Sectie F, N°. 206 tot en met 217.

Over anno 1848 in de Grondlasting aangeslagen op de som van . . . . *f* 135,68.

Zijnde de Buitenplaats in eigen gebruik en de Landerijen verhuurd voor *f* 295 's jaars.

Een en ander te aanvaarden uiterlijk 2 Januarij 1849 en kunnende worden bezigtigd dagelijks van 12 tot 3 ure, behalve des Zaturdags en Zondags.

Nadere informatiën zijn te bekomen: Te Rotterdam, ten Kantore van de Notarissen SANDER en PAATS, en te Rijswijk, ten Kantore van den Notaris SCHUURMAN.

*** Op Zaturdag den 21sten October 1848, 's namiddags ten 1 ure, zal in *het Lokaal van Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden geveild en verkocht:

N°. 1. Eene HOFSTEDE, bestaande in een Huis, tevens ingerigt tot *Herberg*, N°. 224, Stallingen, Bakhuis, Schuur en Hooiberg, Erf, Grond en Tuin, benevens een Perceel BOUW- en WEILAND, te zamen groot 10 B., 74 R., 50 E., gelegen aan de Blaauw-Kapel, Gemeente Maartensdijk.

N°. 2. Een Perceel WEI-, HOOI- en BOUWLAND, te zamen groot 8 B., 70 R., 90 E., gelegen als voren.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris H. DUYFJES, te Utrecht.

*** **OPENBARE VERKOOPING.**

J. J. VERBUNT, Notaris in het Arrondissement 's Hertogenbosch, residerende te Boxmeer, zal ten verzoeke van zijnen Principaal, ten Huize en Herberge van de Kinderen *Arts*, te Beers, op Vrijdag den 17den November 1848, des namiddags ten 4 ure, provisioneel, en 14 dagen daarna, alzoo op Vrijdag den 1sten December 1848, terzelver ure, finaal, in het openbaar verkoopen:

Het aanzienlijk LANDGOED genaamd *HET OSSENBROEK*, bestaande in eene kapitale Heerenhuizinge, Stalling, Koetshuis, Duiventil, Koepel, Bouw- en Tuinmanshuizen, Schuren, Erf, Tuinen, Boomgaard, Vischvijvers, Bouw- en Weilanden, Hakhout, enz., te zamen groot 47 Bunders, 48 Roeden, 15 Ellen, aan elkander staande en gelegen onder de Gemeente Beers, bij Grave, welke, door den nieuwen Provincialen Grindweg, eene zeer gemakkelijke communicatie heeft met het geheele Rijk.

Zijnde alles bij Biljetten breeder omschreven.

Op *franco* aanvragen zijn nadere informatiën te bekomen bij den Notaris *Verbunt*, voornoemd.

*** Door A. VAN DER MAST, te Gorinchem, is alom verzonden Berigt van Inteekening op een:

VOLLEDIG MACHINENBOEK,
OF HANDBOEK TOT DE THEORETISCHE EN PRACTISCHE KENNIS VAN ALLE SOORTEN VAN STOOM- EN ANDERE WERKTUIGEN EN DERZELVER ONDERDEELEN,
door *J. H. HARTE.*

HANDBOEK VOOR BOUWKUNDIGE ONTWERPEN, of **MODELBOEK** voor Timmerlieden, Metselaars, Steenhouwers, Stukadoors, Kamerbehangers, Meubelmakers, Kunstdraaijers, Beeldhouwers, Huisschilders, Smids, enz. N°. 1—7. Per Jaargang . . . . . *f* 3,00.

Het **Nieuwe Haakboekje,** 2e Stukje . . » 0,50.
Het **Nieuwe Breiboekje,** 2e Stukje . . » 0,50.
Het **Nieuwe Knoopboekje,** 2e Stukje . . » 0,50.

Deze Boekjes zijn ook bijzonder geschikt op Scholen ingevoerd te worden, wegens derzelver goedkoopheid en doelmatigheid.

*** **VOOR LEESGEZELSCHAPPEN:**

ANGELA,

door de Schrijfster van MONT SORELL en EMILIA WYNDHAM. Naar het Engelsch, door P. VAN OS. 2 Deelen, met Vignet. . . . . . . *f* 6,90.

Deze Schrijfster is ook hier te lande reeds zoo gunstig bekend, en hare Werken zijn met zoo veel welgevallen ontvangen, dat de Uitgevers alle aanprijzing overbodig houden; zij geven de verzekering dat de „ ANGELA" niet zonder voldoening uit de hand zal worden gelegd. Ziet het licht bij VAN DRUTEN en BLEEKER, te Sneek, bij wie mede uitkomt:

EER EN AANZIEN,
of maatschappelijke onderscheiding.

Naar het Engelsch, van Mrs. ELLIS, door C. M. MESSING. 1e en 2e Afl., in gr. 8°., met eene Plaat. *f* 1,5[illegible]

Een Boek van eene Schrijfster, van welker Werken *twintig* uitgaven het licht zien, behoeft zeker geene aanbeveling; bovenstaande wordt door de Engelsche Recensenten als het meest belovende van al hare Geschriften beschouwd.

SUSANNA. Naar het Hoogduitsch, van A. VON STERNBERG. Één Deel, in gr. 8°., met gegrav. Titel en Vignet. . . . . *f* 3,5[illegible]

BEELDEN UIT HET LEVEN EN DE GESCHIEDENIS; drietal Novellen van R. HELLER. Één Deel in gr. 8°., met gegrav. Titel en Vignet. . . . *f* 3,–

De Uitgevers kunnen beide deze Werken met gerustheid aan alle *Leesgezelschappen* en *Leesbibliotheken* aanbevelen.

LEVENS VAN EENIGE BEROEMDE STAATSMANNEN UIT ONZEN TIJD. Naar het Fransch, van CAPEFIGUE. Één Deel, gr. 8°. . . . . *f* 2,80.

DE AFSCHAFFING DER BRAAK, of onderzoek naar de ware strekking van het Braken en opgave der middelen, om deze schadelijke kunstbewerking te voorkomen; door R. J. V. D. LEY, Lid der Commissie van Landbouw in Vriesland. 84 Pag. in 12°. . . *f* –,5[illegible]

PRACTISCH HANDBOEK DER KINDERZIEKTEN. Vrij bewerkt naar het Engelsch, van P. M. COLEY, door L. H. VERWEY, M. D. 1e en 2e Aflevering, in gr. 8°. . . . . *f* 2,4[illegible]

Het geneeskundig publiek ontvangt in dit zeer compres gedrukt Boek een Werk, dat, volgens het oordeel van vele Geneeskundigen, door deszelfs *echt practische* inhoud zeer is aantebevelen. Met nog ééne Aflevering, die dit jaar het licht ziet, is het geheel compleet.

*** Door W. J. THIEME, te Zutphen, zal op primo [illegible] verkocht worden:

Een gedeelte der BIBLIOTHEEK en MINERALEN, nagelaten door Dr. ADRIAAN VAN DEN ENDE, waarvan de Catalogus alom is verzonden, en, op *franco* Brieven, bij den Verkooper verkrijgbaar.

Bij denzelven komt van de pers:

L. F. BUNGENER (Schrijver van *eene Preek onder Lodewijk XIV*), **Geschiedenis van het Concilie van Trente,** *met Bijvoegselen en Aanteekeningen van den Schrijver, in het oorspronkelijke niet voorkomende.* 2 Deelen, compleet . . . *f* 7,8[illegible]

*** A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, gaf heden uit:

WELKE IS DE KRACHT VAN HET CHRISTENDOM IN DEZEN TIJD?

DOOR C. H. VAN HERWERDEN C. Hz.,
THEOL. DOCT. EN PREDIKANT TE GRONINGEN. *f* –,20.

Voor eenigen tijd verzond hij ook:

DE STRIJD DES GELOOFS.
Een Boek voor beschaafde Christenen, die bevrediging zoeken,
DOOR A. THOLUCK. *f* 2,15.

*** Binnen eenige dagen zal door J. B. VAN LOGHEM JR., te Haarlem, à 40 Ct. worden uitgegeven:

EEN WOORD
AAN DE AANDEELHOUDERS DER
NED. RHIJNSPOORWEG-MAATSCHAPPIJ,
door *S. SIEUWERTS.*

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is uitgegeven en verzonden: Een Werk, getiteld:

DOCTOR ROVIUS,
IN- EN BUITEN-PRAKTIJK, ONDER GEZONDEN EN KRANKEN.
TOONEELEN
UIT HET LEVEN VAN
DEN GENEESHEER TE PLATTEN LANDE.
Naar eene veeljarige ondervinding geschetst.

Een Deel compl., met 4 Pl., uitmakende 8 Vignetten. Prijs *f* 3,25.

Men leze over dit geestige Werk, dat ook bijzonder voor LEESGEZELSCHAPPEN geschikt is, de zeer *gunstige* beoordeelingen, in de *Boekzaal* voor Augustus en de *Vaderl. Letteroefeningen* van October.

Voor weinige weken werd mede door denzelfden Uitgever verzonden:

JOHAN LUDWIG HEIBERG. **DE TWEE TIJDPERKEN.** Een Verhaal naar het Deensch. Met Vignet. Prijs *f* 2,90.

DE DORPSBIBLIOTHEEK. Verzameling van Verhalen, Karakterschetsen, Merkwaardigheden van Landen en Volken, enz. 1ste Deel, met Pl. Prijs *f* 2,[illegible]

Het 2de Deel hiervan verschijnt in Dec. e. k.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.